

Premodre glave.

Po narodni smešnici spisal *Silvester K.*

XII.

slavnih Zabržanih je bilo znano, da so imeli navado na daljnem potu iti v družbi lepo drug za drugim. Da na tak način niso potrebovali širokih cest, ki so jih smatrali le za potrato na zemeljskem prostoru, ni težko uumljivo. Koliko koristi daje taka zaporedna hoja pešpotniku, razvidi lahko vsakdo sam, ko vendar Zabržane posnemamo tudi mi drugi manj slavni zemljani, kadar hodimo v družbi po snegu ali blatu.

Toda še neko posebno korist — skoraj bi rekel srečo — je imel neki Zabržan, katerega ime pa se v veliko škodo ni ohranilo v zabrški zgodovini.

Več Zabržanov je šlo po ozkem potu skozi gozd. Bilo je ravno o času, ko je drevje poganjalo najbolj, in tuintam je visela kaka šibka vejica črez pot, kakor bi bila hotela ustavljati potnike. Toda Zabržani — kaj takega dobro vajeni — so brusili pogumno ob šibke zapreke, enako srditemu volu, ki ga hude poletne muhe ženejo skozi grmovje in trnovje.

Hipoma pa naleti prvi mož na nekoliko močnejšo vejo, ki mu hoče celo zaprečiti pot. Toda neustrašen jo prime korenjak z močno roko, se upre nekoliko ob njo in koraka naprej. Ko mu veja ni več napoti, jo izpusti brez vsakega premisleka. Veja pa — močno napeta — šine z veliko silo nazaj in udari zadaj idočega neusmiljeno po nosu, da se mu kar curkoma ulije kri. Ne manjka veliko, da ne pade vznak na tla.

Ko mu neha kri teči, objame ves ginjen svojega spredaj idočega tovariša in reče v solzah:

„Oh, dragi prijatelj, ti si moj rešnik! Glej, videl sem, kako si trdno držal vejo in ako bi je ne bil držal tako trdno, gotovo bi me bila udarila še veliko hujše po glavi. Mogoče bi me bila še celo ubila!“

Ali, mladi bralci, pritrdite bistrournemu Zabržanu?

XIII.

Blizu Zabrdja je bil v svojih časih lep hrastov gozd s starimi, tuintam votlimi drevesi. V enem teh votlih hrastov si izbere čukov par svoje bivališče, si nanosi v panj gnezdo in začne valiti. Ker pa ptiči čukove vrste pojejo le zvečer ali pa ponoči in še takrat kaj žalostno, so jih hoteli Zabržani odstraniti. Odstraniti so jih pa hoteli še tudi zaraditega, ker so menili, da takrat gotovo kdo umrje v soseski, kadar se kje blizu oglasi čuk. Smrti pa so se Zabržani bali ravnotako, kakor se je boje drugi ljudje.

Ko dobe čukovo zakotje na nekem hrastu precej visoko nad zemljo, sklenejo takoj ugonobiti ves zarod. Toda znali niso, kako bi prišli do gnezda.

Že so se pripravljali, da bi posekali drevo, toda v zadnjem trenutku se oglasi v družbi svarilen glas, ki pravi:

„Po mojem mnenju nikakor ne sodi posekati drevesa. Hrast je tako močan, da bi utegnili čuki prej postati godni, preden bi drevo padlo.“

Pod dolgem presojevanju dobe naposled vendarle pravo, in reči moramo, da so si znali Zabržani pomagati v vsaki stiski in sili, če ne tako pa drugače. Kaj pa so tokrat izmodrovali?

Pod hrastovim duplom se postavi najmočnejši mož v vasi. Zabržani so imeli namreč iz same previdnosti vedno po enega te vrste ljudi. Temu spleza na široke rame drugi, drugemu s pomočjo drogov in vrvi tretji in tako dalje, dokler ni stala dovoljna vrsta mož drug na drugem in je najvišje stoječi lahko dosegel čukovo gnezdo. Podreti se izlahka ta navpična vrsta ni mogla, ker so se njeni posamezni udje oprijemali hrastovega debla. Ko seže zgornji v gnezdo in izvleče čuke, si ne more samega veselja drugače in vzklikne prav radostno:

„Juhe, juhe! Že jih imam — moji so!“

Vse je bilo veselo, najbolj pa spodnji v navpični vrsti, ker je vendar že precej težko držal živo lestvo. V svojem velikem veselju se močno nagne na stran, da bi pogledal kvišku. Toda na ta način izpodmakne druge, in vsi telebijo neusmiljeno na tla.

Seveda je največ odnesel oni, ki je bil prej najvišji. Kakor sem slišal pripovedovati, si je siromak polomil obe roki in si iz sklepa vrgel obe nogi. Zanesli so ga lepo domov in ga zdravili na stroške cele vasi. Poleg te nesreče pa so bili še vendar veseli, ker so z možmi padli tudi čuki na tla, in je ponesrečenec držal stara dva tudi pri padcu tako trdno, da mu ni noben ušel.

Še istega dne so naredili zunaj vasi velik ogenj, v katerega so s kruto roko pometali k smrti obsojene ptice. Pravijo, da se od tega dogodka ni upal noben čukov par več naseliti se v bližnjem gozdu.

Lisica in veverica.

Spisal Polenčan.

eselo je skakljala veverica po drevju ter prišla na drevo, pod katerim je imela lisica svojo luknjo.

Lisica, ki je sedela ravno pred vhodom svojega stanovanja, jo prijazno pozdravi in se jame pogovarjati z veverico. Željna, da bi jo dobila v svojo pest, ji reče: „Ali se nič ne bojiš, da bi prišel lovec in te ustrelil, ko tako brezskrbno skačeš po drevju? Ravno kar prihajam z lova domov; na poti pa sem videla moža s puško in psom; jako sem se prestrašila in tekla domov, kolikor je bilo mogoče. Pridi k meni v votlino, da te ne doleti nemila usoda.“